

UUDISED

Metallikolin on muutnud kodus elamise võimatuks

Türlane Merlis Tristan Sepp, kellele kuulub kinnistu Vainu tänaval, väidab, et vanametalli käitlemine elurajooni lähedal kahjustab seal elavate inimeste põhiseaduslikke õigusi. Ta on abi saamiseks pöördunud erinevate instantside, ka valla volikogu poole.

ANU BOLLVERK
rleht@tyri.ee

Volikogu abiga püüab Sepp leida lahendusi müra- ja tolmuereostusest tingitud probleemidele, mille põhjustajaks on vanametalli koguvad ja käitlevad ettevõtted, peamiselt OÜ Refonda.

Ettevõttest teisel pool raudteed asuva maja omanikuna tunneb Sepp, et tema õigust elule, eraelu puutumatusse ja tervise kaitsele on rikutud. „Ettevõtte tegevus on muutnud meil kinnistu kasutamise võimatuks – müra tõttu pole võimalik väljas viibida ega aknaid avada, metalli rammimine veokastidesse tekitab vibratsiooni, metallitolm määrib õues kuivavat pesu,“ kurtis ta.

Samuti valutab ta südant õhku paiskava metallitolmu võimaliku toksilisuse üle. „Metallitolm saastab õhku ja sadeneb pinnasest, sealt jõuavad saasteained ka puu- ja juurviljadesse,“ väitis Sepp. Tema sõnul kujutab vanametalli töötlemine praegusel kujul ja asukohas ohtu nii keskkonnale kui ka inimeste tervisele ja varale. „Meie pere kannatab mitmete mürastressist põhjustatud tervisehäirete all, samuti kahjustab tervist vähene õuesviibimine – müra tõttu ei saa õues olla ega ka mitte aknaid avada,“ tunnistas Sepp.

Läbiviidud mõõtmiste tulemustega ei ole Vainu 23 maja omanik rahule jäänud. „Müra taseme mõõtmisel ei peaks arvestama ainult Refonda poolt tekitatavat müra, vaid ka teisi müraallikaid,“ arvas Sepp. Õhu kvaliteedi uuring teostati

Oma idüllilises koduaias ei ole Merlis Tristan Sepp sel suvel olla saanud, sest teisel pool raudteed asuva OÜ Refonda tekitatud müra on muutnud väljas viibimise võimatuks. Anu Bollverk

tema sõnul aga pärast vihmasid päevi ning selle tulemus ei näita tegelikku õhusaastet.

Sellises olukorras peab Merlis Tristan Sepp ainsaks lahenduseks seda, et kolib oma perega välja ja vald ostab maja ära, kuna selles elamine on tehtud võimatuks. „Me oleme sunnitud taotlema vallavalitsuselt meie kinnisasja omandamist kohese ja õiglase tasu eest, nii nagu planeeringuseadus ette näeb,“ ütles Sepp.

Vallavalitsuse planeeringuspetsialist Ene Mägi tunnistas, et omavalitsusel võib küll teatud juhtudel selline olukord tekkida, kus tuleb mõni kinnistu ära osta. „Antud juhul see aga kindlasti ei rakendu, sest vald ei ole kehtestanud ühtegi sellist planeeringut, mille tõttu muutuks kinnisasja senine kasutamine võimatuks,“ ütles Mägi.

Ka volikogu esimees Theo Aasa on seda meelt, et vallal ei ole Sepa ees mingeid kohustusi. „Jäätmekäitlusalade väljastab keskkonnateenistus ja meie saame vaid kontrollida, kas kõik on tehtud seaduse piires.

See on rohkem kohtuvaidluse teema ja volikogu ei ole see organ, kes ütleb, et keegi on midagi valesti teinud,“ arvas Aasa.

Järvamaa keskkonnateenistuse jäätmete peaspetsialist Kristo Keevend ütles, et kuni müra taseme jääb lubatud piiridesse, ei näe tema probleemi. „Jäätmeluba on võimalik tühistada siis, kui tervisekaitsetalitus, kes mõõtmisi teostab, tuvastab korduva rikkumise,“ ütles Keevend. Praegu ei ole tema sõnul ükski proov keskkonnareostust näidanud. „Eks inimeste taluvispiirid on erinevad, aga selleks ongi seaduses numbrid paika pandud,“ arvas Keevend.

Vallavalitsuse keskkonnaspetsialist Ott Vilusaar tunnistas, et kogu see lugu on väga segane ja et kõikide mõõtmiste tulemused ei ole veel selgunud, ei ole võimalik ka midagi lõplikult väita. „Ma saan aru, et see metallikolin käib närvidele, aga praegu tundub küll, et müra taseme jääb normi piiresse. Mõõtmised ei näidanud ka õhusaastet, õhk oli väga pu-

has,“ ütles Vilusaar. Tema sõnul näitasid ühe mõõtmise tulemused küll elamu alal kehtestatud müra piiri ületamist teatud ajavahemikul, aga keskmise müra taseme alusel tohiks ettevõtte metalli laadida kaheksa tundi järjest. „Seda ju ei toimu!“ ütles Vilusaar ja lisas, et ees ootab vaikne periood kuni kevadeni, mil metallilaadimist on minimaalselt. „Kui inimene kolib raudteekaitsevööndisse, siis peab ta paratamatult arvestama suurem müra tasemega,“ arvas Vilusaar.

OÜ Refonda Türi kontori juhataja Tõnu Lips kinnitas, et müra taseme rikkumist nende poolt ei ole kordagi tuvastatud. Ka on Lips oma sõnul piüdnud Vainu 23 omanikuga nõu pidada ja lahendusi leida, aga Sepp ei ole olnud sellest huvitatud. „Pakkusime talle välja, et Refonda kulu ja kirjadedega paneks tervele majale plastikaknaid, aga ta ei olnud nõus,“ ütles Lips.

Müra taset ettevõtte plaanis rajada ei ole. „Oleme niigi juba siia miljoneid investeerinud,“ sõnas Lips.

Konkurss aitab leida uusi meeneid

Türi valla 3. aastapäeva puhul oodatakse vallakodanikke ja kõiki huvilisi kaasa lööma idee-konkurssil valla meene leidmiseks.

Vallavanema nõunik Kersti Viilup ütles, et konkurss peaks aitama leida Türi valda iseloomustavaid ja tutvustavaid meeneid, mida saaks kasutada valla kingitusena. Konkursile oodatakse nii Türi sobiva meene ideid kui ka materjalist teostatud töid. „Kõikvõimalikust materjalist, teostuses ja tehnikas tööd

peavad jääma väikevormi piiridesse – neid peaks saama riiulile panna,“ ütles Viilup. „Aga miks mitte esitada ka praktilisi asju – keegi ei keela näiteks ka Türi kihelkonna muustriga käpikuid kudumast,“ lisas ta.

Juhul, kui idee esitatakse kavandina, peaks juures olema kindlasti ka seletuskiri kasutatud materjalide ja töö teostamise kohta.

Iga esitatud töö juures peab olema märgitud autori nimi ja kontaktandmed. Vanusepiire

osalejatele kehtestatud ei ole.

Kersti Viilup lubas, et kõigi ideekonkurssil osalejate vahel loositakse 23. oktoobril, Türi valla sünnipäeval, välja auhinna ning ideede väljapakujate nimed avalikustatakse Türi valla kodulehel. „Parimate tööde ja kavandite autoritega tahame sõlmida kokkulepped meenete tegemi-

seks ka edaspidi,“ ütles Viilup.

Ideekonkurssil osalevad tööd tuleb toimetada vallavalitsuse infolauda või teeninduspunkti- desse 20. oktoobriks. Saabunud töödest pannakse vallavalitsuses üles ka näitus, mida saab külastada 23.-31. oktoobrini. Türi valla erilised meened on siiani olnud Türi kihelkonna käisekirja ja seeliktribuga kaunistatud vaagen (pildil) ja keraamilised õunad.

TR

POLITSEI JA PÄÄSTEAMET

Joobes juht

19. septembril kell 8.10 juhtis alkoholijoobes 1988. aastal sündinud mees Türi linnas Paide tänaval sõiduautot BMW, omades kehtivat karistust mootorsõiduki alkoholijoobes juhtimise eest. Alustatud on kriminaalmenetlus.

Vargus

15. septembril kella 10 ja 18 vahel on Türi linnas Viljandi tänaval asuvasse korterisse sisse murtud ning elutoast varastatud digitaalfotoaparaat Canon Ixus 55, MP3 mängija ja sularaha. Vannitoa eesruumist on varastatud kullast käekett. Vargusega tekitatud varaline kahju kokku 10 318 krooni.

Põleng

22. septembri öösel põles Särevõre katlamaja aknaraam.

Toit läks kõrbema

18. septembri õhtul teatati, et Türi linnas Mehaanika tänaval tuleb teise korruse korteri aknast suitsu. Päästjate kohale jõudes selgus, et suitsu põhjustas pliidil kõrbema läinud toit.

NÄDALA PILT

Möödunud reedel peeti Tõrvaaugus juba 15. korda metsatöötajate päeva puhul metsapäeva.

Endise Kabala metskonna traditsioonide jätkamise on enda kanda võtnud Rassi külaselts. Kui 1937. aastal Tõrvaaugus peetud metsapäeval olid kavas näitlik puude- ja põõsasteistutamine ja ekskursioon metsakultuuridesse, siis nüüd panevad osalejad oma oskused erinevatel aladel proovile – tänavu viidi läbi silmateritusvõistlus, raievõistlus mootorsaaga, traktoristide mittevõistlus. Silmateritusvõistlusel (pildil) tuli silma järgi hinnata puu jämedust, pikkust ja vanust. Kõige täpsema silmaga oli RMK praaker Janek Kukkk.

Türi Vallavalitsus

Türi Vallavalitsus võttis vastu määruse, millega kehtestas Türi vallas Poaka külas OÜ Türi Vesi teeninduspiirkonnas veevarustuse ja roovee ärarajutamise teenuse hinnad ning muutis nimetatud teenuse hindasid Kirna külas OÜ Türi Vesi teeninduspiirkonnas veevarustuse ja roovee ärarajutamise teenuse tarbijatele.

Vallavalitsus kehtestas Poaka külas OÜ Türi Vesi teeninduspiirkonnas veevarustuse ja roovee ärarajutamise teenuse hinnad füüsilistele isikutele ja korteriühistutele (elanikkonnale) ning juriidilistele isikutele järgmiselt:
1) realiseeritud puhas vesi 16,10 kr/m³; hind tarbijale käibemaksuga 19,00 kr/m³;
2) kanaliseeritud roovesi 23,10 kr/m³; hind tarbijale käibemaksuga 27,26 kr/m³.

Hinnad hakkava kehtima 1. oktoobrist 2008. Kirna külas OÜ Türi Vesi teeninduspiirkonnas veevarustuse ja roovee ärarajutamise teenuse tarbijatele hakkavad samad hinnad kehtima 1. jaanuarist 2009.

Türi Vallavalitsus

Liikluskorralduse muutmine Türi vallas ja Türi linnas 05. oktoobril 2008 seoses Paide-Türi Rahvajooksuga

Rahvajooksu ja sellega seotud ürituste ohutuks läbiviimiseks on 5. oktoobril 2008 liikluseks suletud: kell 10.00 kuni 12.00 Tõlli Tõlli tänav Raudtee tänav ja Kraavi tänav vahelisel alal, Liiva tänav, Kalevi tänav, Raudtee tänav Tõlli tänav ristmikust Liiva tänav ristmikuni koos nende tänavalõikudega piirnevate ristmikuga. Kell 11.30 kuni rahvajooksu lõpuni (orienteeruvalt kell 14.00) Paide-Türi maantee ja Paide tänav Türi linnas kuni Tõlli tänavani, Tõlli tänav Paide tänavast kuni Kraavi tänavani koos kõigi nende teede ja tänavatega piirnevate ristmikuga.

Vabandame tekkivate ebamugavuste pärast ja soovime head jooksuindu!
Türi Vallavalitsus